

INHOUDSOPGAVE	BLADZIJDE
1 INLEIDING	4
1.1 Doel van het beleid- en beheerplan	4
1.2 Aanleiding	4
2 SAMENVATTING	4
3 LEESWIJZER	4
4 KADERSTELLING	5
4.1 Nederlandse Praktijkrichtlijn NPR13201	5
4.2 Programma Duurzaam inkopen	5
4.3 Energieakkoord	5
4.4 Installatieverantwoordelijkheid	5
4.5 Regels voor werken in de bodem	6
5 BELEIDSUITGANGSPUNTEN	7
5.1 Algemeen	7
5.2 Ontwerp aspecten	7
5.2.1 Aanbrengen openbare verlichting in nieuw te verlichten gebieden	7
5.2.2 Aanpassen of vervangen bestaande openbare verlichting	7
5.3 Verlichten van specifieke plekken	8
5.4 Beeldkwaliteit	8
5.5 Technische installatie	8
5.5.1 Technische innovatie	8
5.5.2 Fysieke installatie (masten en armaturen)	8
5.5.3 Dimbeleid	9
5.5.4 Lichtkleur	9
5.5.5 Lichthinder	9
5.6 Elektriciteitsnet	9
5.7 Overige objecten	10
6 BEHEER	11
6.1 Dagelijks beheer	11
6.2 Beheerbestand	11
6.3 Overige objecten	11
6.4 In beheer nemen van nieuw geplaatste lichtmasten door derden	11
7 ONDERHOUD	12
7.1 Dagelijks onderhoud	12
7.2 Melding van een storing, schade of gebrek	12
7.3 Afhandeling van een storing	12
7.3.1 Afhandeling van een lichtmaststoring	12
7.3.2 Afhandeling van een kabelstoring	12
7.4 Verhelpen van andere gebreken	13
7.5 Afhandeling van (aanrijd)schades	13
7.6 Preventief klein onderhoud	13
7.6.1 Periodieke schouw	13
7.7 Projectmatige vervangingen (vervangingsinvesteringen)	13
8 HUIDIGE SITUATIE	14
8.1 Areaal	14
8.2 Status areaal	14
8.3 Kwaliteit areaal	14

9	ENERGIE	15
10	FINANCIEN	16
10.1	Financiële uitgangspunten	16
10.2	Financiële Scenario's	17
10.3	Financiële consequenties scenario 3	19
11	COMMUNICATIE	20
11.1	Algemene communicatie	20
11.2	Communicatie bij grootschalige vervangingen	20
12	EVALUATIE	20
10.1	Interne evaluatie en rapportage	20
10.2	Externe evaluatie en rapportage	20
Bijlage 1	Afkortingen	21

1 INLEIDING

1.1 Doel van het beleid- en beheerplan

Dit plan beschrijft de beleids- en beheeruitgangspunten van de gemeente Vijfheerenlanden op het gebied van openbare verlichting voor de periode 2025 t/m 2028. Daarnaast biedt dit plan een financiële doorkijk naar de periode 2029 t/m 2032. Het geeft inzicht in de organisatie, de middelen en de mensen. Primair genereert dit plan de kwaliteit van de openbare verlichting waarvoor deze bedoeld is: *“Bijdragen aan een veilige en leefbare buitenruimte in de gemeente Vijfheerenlanden bij donkerte”*.

1.2 Aanleiding

Het huidige beleid- en beheerplan heeft een looptijd tot en met 2024 en is daarmee toe aan een herziening. In dit nieuwe plan staan de financiën vermeld voor de periode 2025 t/m 2028 die nodig zijn om de openbare verlichting in goede staat te houden en verder te verduurzamen.

2 SAMENVATTING

In 2020 had de gemeente Vijfheerenlanden 13.214 lichtpunten in beheer. In 2024 is het aantal toegenomen tot 14155 stuks. Dat betekent een toename van 941 stuks. Eind 2024 is circa 53% van het areaal voorzien energiezuinige ledverlichting.

Met dit plan wordt de duurzaamheid van de openbare verlichting verder doorgezet. Voor de planperiode 2025-2028 zijn drie scenario's in beeld gebracht. Scenario 1 is minimaal nodig om het areaal up to date te houden. Met scenario 2 nemen de onderhoudskosten af door ook de armaturen te vervangen die nog niet einde levensduur zijn maar wel storing gevoelig. Scenario 3 is het meest duurzaam en is de voorkeursvariant. Met de uitvoering van scenario 3 is eind 2028 circa 95% van het areaal voorzien van ledverlichting.

In paragraaf 10.2 staan de drie scenario's beschreven.

De uitvoering van het voorliggende beleid zorgt voor: *“Doelmatige verlichting. Niet meer dan nodig. Keurig verzorgd en alleen branden waar en wanneer nodig”*

3 LEESWIJZER

Dit beleid- en beheerplan geeft de kaders en uitgangspunten voor verantwoorde aanleg en doelgericht beheer van de openbare verlichtingsinstallatie.

Dit plan gaat in op:

- Hoofdstuk 4 Kaderstelling;
- Hoofdstuk 5 Beleidsuitgangspunten;
- Hoofdstuk 6 Beheer;
- Hoofdstuk 7 Onderhoud;
- Hoofdstuk 8 Huidige situatie;
- Hoofdstuk 9 Energie;
- Hoofdstuk 10 Financiën;
- Hoofdstuk 11 Communicatie;
- Hoofdstuk 12 Evaluatie.

In hoofdstuk 5 zijn de beleidsuitgangspunten voor de openbare verlichtingsinstallatie beschreven. Ontwerpers van installaties kunnen dit hoofdstuk als “handboek” gebruiken.

4 KADERSTELLING

In dit hoofdstuk staan de kaders die de leidraad vormen voor dit beleid- en beheerplan.

4.1. Nederlandse Praktijkrichtlijn NPR13201

De Nederlandse Praktijkrichtlijn NPR13201 van de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde (NSVV) biedt handvaten bij het ontwerpen van verlichting voor de openbare ruimte. De NPR13201 geeft richtlijnen om een keuze te maken in de verlichting kwaliteit.

4.2 Programma Duurzaam inkopen

Vanaf 2011 is in Nederland het Programma Duurzaam inkopen geïntroduceerd door het Ministerie van Volkshuisvesting Ruimtelijke ordening.

Voor de openbare verlichting gelden de onderstaande criteria

- Ontwerp openbare verlichting duurzaam en alleen daar waar nodig;
- Ontwerp openbare verlichting energiezuinig;
- Ontwerp openbare verlichting met minder lichtvervuiling;
- Pas dimbare verlichting of verlichting naar behoefte toe;
- Variabele schakeltijden;
- Pas Total Cost of Ownership (TCO) berekeningen toe bij investeringsbeslissingen en exploitatiemodellen.

Gemeente Vijfheerenlanden verkiest doelmatig en duurzaam verlichten binnen bovenstaande criteria boven verlichten volgens het criterium 'niet verlichten, tenzij'. Dit standpunt geldt voor alle deelnemende gemeenten binnen de gemeenschappelijke regeling Bureau OVL Lek-Merwede.

4.3 Energieakkoord

In 2013 heeft de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) een energieakkoord gesloten met de landelijke overheid. In het akkoord is afgesproken dat in de openbare verlichting 50% energie bespaard moet worden in 2030 ten opzichte van 2013.

Deze besparing geldt voor Nederland overall dus niet voor de individuele gemeenten.

In 2013 hadden de voormalige gemeenten Leerdam, Vianen en Zederik gezamenlijk totaal 12.091 lichtpunten. Op 1 januari 2024 is het aantal lichtpunten toegenomen tot 14155 stuks. Ondanks deze forse toename van het areaal met 2064 stuks lichtpunten is het energieverbruik gedaald met 22% ten opzichte van 2013.

Voor de planperiode 2025-2028 zijn drie scenario's in beeld gebracht.

Met de uitvoering van scenario 1 wordt 30% energie bespaard in 2028 ten opzicht van 2013.

Met de uitvoering van scenario 2 wordt 34% energie bespaard in 2028 ten opzichte van 2013 en met de uitvoering van scenario 3 wordt 40% energie bespaard in 2028 ten opzichte van 2013.

4.4 Installatieverantwoordelijkheid

In de ARBO wet en in de NEN 3140 en NEN-EN 50110 is geregeld dat alle elektrische installaties onder de verantwoordelijkheid van een installatieverantwoordelijke (IV-er) moeten worden geplaatst. Omdat openbare verlichting ook een elektrische installatie is geldt dat dus voor de openbare verlichting.

De gemeente Vijfheerenlanden heeft Bureau OVL met een mandaatbesluit aangewezen als installatieverantwoordelijke voor de openbare verlichting installatie. Samen met de gemeente is Bureau OVL een proces gestart om de installatieverantwoordelijkheid zo snel mogelijk te kunnen overnemen en borgen.

4.5 Regels voor werken in de bodem

Voor het werken in de bodem gelden regels die zijn vastgelegd in de CROW richtlijn publicatie 400, 'werken in en met verontreinigde grond'. De richtlijn heeft als doel dat er veilig en zorgvuldig gewerkt wordt in een verontreinigde bodem. Deze zal enerzijds de veiligheid van medewerkers moeten borgen met passende beheersmaatregelen en anderzijds is er de borging dat de leefomgeving wordt beschermd en de milieuregelgeving wordt nageleefd.

Voor de openbare verlichting houdt dit in dat voor elke activiteit ((ver)plaatsen, vervangen of verwijderen van een lichtmast), de opdracht voorzien moet worden van gegevens over de bodem. Als de bodemgesteldheid onbekend of verdacht is zal een aanvullend bodemonderzoek uitgevoerd moeten worden en zal op basis van de uitkomsten, bepaald worden met welke beschermingsmiddelen de werkzaamheden uitgevoerd moeten worden.

De consequenties van deze richtlijn is dat het (ver)plaatsen, vervangen of verwijderen van een lichtmast duurder is geworden en dat de doorlooptijden flink zijn toegenomen. Met de komst van de omgevingswet zijn er naar verwachting mogelijkheden om het proces te versnellen. In de loop van 2024 zal dat zichtbaar moeten worden.

5 BELEIDSUITGANGSPUNTEN

5.1 Algemeen

De gemeente Vijfheerenlanden zet de uitgangspunten door van de afgelopen jaren en dat betekent dat de openbare ruimte doelmatig wordt verlicht. Niet meer dan nodig. Keurig verzorgd en alleen brandend waar en wanneer dat nodig is.

Dit betekent dat de gemeente terughoudend is met het verlichten tijdens donkerte. De gemeente hanteert voor nieuwe te verlichten gebieden het Programma Duurzaam Inkopen en de NPR13201. Hierdoor is er voldoende aandacht voor werkelijke en eerlijke duurzaamheid in de openbare verlichting. Zie verder paragraaf 5.2.1

5.2 Ontwerp aspecten

5.2.1 Aanbrengen openbare verlichting in nieuw te verlichten gebieden

Het ontwerpen van verlichting aan de hand van de NPR13201 vraagt vakdeskundigheid en lokale bekendheid. De NPR13201 is niet een handboek met standaard oplossingen, maar dient deskundig gebruikt te worden.

De gemeente Vijfheerenlanden hanteert de NPR12301 als uitgangspunt om de verlichtingskwaliteit te bepalen ten aanzien van verkeersveiligheid, sociale veiligheid en esthetica conform de onderstaande tabel.

OPENBARE RUIMTE - Binnen de bebouwde kom	Sociale veiligheid	Verkeersveiligheid	Esthetica
Gebiedsontsluitingswegen	+	+++	NVT
Overige ontsluitingswegen	+	+++	NVT
Verblijfsgebieden / Woonstraten	+++	++	NVT
Openbare gelegenheden	+++	++	NVT
Fietspaden	+++	++	NVT
Voetpaden	+++	+	NVT
Bedrijfsterreinen	+	++	NVT
In Tunnels	+++	+++	NVT
Centrumgebied	+++	++	+++
OPENBARE RUIMTE - Buiten de bebouwde kom			
Erftoegangswegen	NVT	+	NVT

Tabel 1 Uitgangspunten verlichtingskwaliteit gemeente Vijfheerenlanden in nieuw te verlichten gebieden.
+ = van gering belang; ++ = van gemiddeld belang; +++ = van groot belang; NVT = niet van toepassing

5.2.2 Aanpassen of vervangen bestaande openbare verlichting

Bij vervangingsprojecten dienen de bestaande lichtmastposities en lichtkwaliteiten als uitgangspunt. Dit kan afwijken van de NPR132201. De voornaamste reden hiervoor is dat gebruikers van de openbare ruimte vaak zodanig gewend zijn aan de situatie dat men vaak moeite heeft met wijzigingen. Bij (weg) reconstructies wordt bekeken of optimalisatie mogelijk is. Indien bij (weg)reconstructies een grote mate van verkeersveiligheid gewenst is, dient de NPR13201 wel als uitgangspunt te gelden. Waar mogelijk wordt wel minder licht uitgestraald door gebruik van efficiëntere armaturen en door dimmen op bepaalde momenten.

Bij incidentele vervangingen wordt het nieuwe materiaal zoveel mogelijk afgestemd op het aanwezige areaal, waardoor er een rustig en uniform straatbeeld is.

Esthetica binnen de openbare verlichting staat hoofdzakelijk voor het aanlichten van objecten, gebouwen (stadsilluminatie) en voor materiaalkeuze (paragraaf 5.5, Technische installatie). Vanuit duurzaamheid kiest de gemeente Vijfheerenlanden voor het beperkt aanlichten van panden en/of andere objecten. Uitgangspunt hierbij is "nee tenzij". De "tenzij" waardering wordt in overleg met belanghebbende bepaald en indien noodzakelijk voorgelegd aan het college.

5.3 Verlichten van specifieke plekken

De ontwerprichtlijnen van de Nederlandse Stichting Voor Verlichtingskunde (NSVV) bied de beheerder openbare verlichting ruimte om eigen keuzes te maken. Hieronder staan keuzes vermeld die gelden voor de gemeente Vijfheerenlanden.

- Fietspaden op hoofdroutes verlichten;
- Politie Keurmerk Veilig Wonen (PKVW) alleen toepassen in gebieden waar de complete inrichting voldoet aan het PKVW;
- Achterpaden niet verlichten, tenzij PKVW van toepassing is en de inrichting vraagt om verlichting;
- In het buitengebied geen verlichting of oriëntatieverlichting toepassen, tenzij de verkeerssituatie hier om vraagt;
- Zelfstandige, recreatieve fiets- en voetpaden die geen belangrijke functie hebben voor woon-, werk- of schoolverkeer worden niet aangelicht. Bij kruisingen op deze paden zal per locatie worden bekeken of hier wel openbare verlichting gewenst is;
- Wegen en paden onder viaducten en tunnels verlichten (richtlijn tunnelverlichting);
- Overige locaties die mogelijk om extra of bijzondere verlichting vragen, kunnen specifieke keuzes gemaakt worden.

5.4 Beeldkwaliteit

De openbare verlichting in de gemeente Vijfheerenlanden moet netjes en verzorgd zijn. Het uitgangspunt is om zoveel mogelijk te kiezen voor standaard materialen. Standaard materialen zijn materialen die een goede prijs-kwaliteitverhouding hebben en voldoen aan de gewenste functionaliteit. De openbare verlichting en de bijbehorende installatie (masten en armaturen) zijn ondersteunend aan de kwaliteit van de openbare ruimte en worden ook als zodanig behandeld. Projectafhankelijk kan worden afgeweken van bovenstaande uitgangspunten.

5.5 Technische installatie

5.5.1 Technische innovatie

Naast Total Cost of Ownership (TCO) berekeningen, speelt de stand van de techniek een belangrijke rol bij het maken van de keuzes voor de componenten van de technische installatie.

Met de gemaakte keuzes, die in de navolgende paragrafen worden toegelicht, kiest de gemeente Vijfheerenlanden voor een technische installatie die volgens de huidige stand van de techniek actueel, betrouwbaar, duurzaam en toekomstbestendig is.

De technologische ontwikkeling verloopt daarentegen snel. Zo heeft kunststof een weg naar de toepassing in masten gevonden en wordt gewerkt aan de OLED en NANOLED als de opvolgers van LED en wordt lokaal geëxperimenteerd met dynamisch dimmen. Meer integraal is 'slim verlichten' een nieuwe en interessante ontwikkeling die het besturen en monitoren van openbare verlichting op afstand mogelijk zal gaan maken.

Gedurende de beleidsperiode zal de technologische ontwikkeling nauw worden gevolgd. Indien uit TCO-berekeningen blijkt dat toepassing van nieuwe technieken gewenst is, dan bestaat de mogelijkheid af te wijken van de nu gemaakte keuzes. Dit om de technische installatie volgens stand van de techniek actueel, betrouwbaar, duurzaam en toekomstbestendig te houden.

5.5.2 Fysieke installatie (masten en armaturen)

Het standaardpakket materiaal wordt in nauw overleg met de, binnen Bureau OVL samenwerkende, gemeenten bepaald en vastgelegd. Hierdoor is er inkoopvoordeel en zijn reservematerialen beter te beheersen en te managen.

Masten

De voormalige gemeenten Leerdam, Vianen en Zederik hebben in het verleden voornamelijk gekozen voor niet-gecoate aluminium masten die voorzien worden van een maaiveldbescherming. Deze keuze blijft voor de gemeente Vijfheerenlanden gehandhaafd. Aluminium masten zijn veilig voor mens en milieu, duurzaam en economisch verantwoord. De maaiveld beschermer is uitgevoerd in HDPE. Dit is een hoogwaardige 100% recyclebare kunststof. De maaiveldbeschermer biedt extra bescherming tegen vocht, strooizout, corrosie, maaien en borstelen.

Armaturen

De armaturen zijn functioneel en voorzien van led en connectiviteitsmodule (Zhaga-connector).

Projectafhankelijk en op bijzondere locaties kan worden afgeweken van bovenstaande uitgangspunten.

Afwijkende locaties zijn o.a.

• Centrum gebieden	decoratieve verlichting
• Historische verblijfsgebieden	gietijzeren mast / nostalgisch armatuur
• Moderne verblijfsgebieden	functioneel / decoratieve verlichting
• Rndom monumentale kerkgebouwen	gietijzeren mast / nostalgisch armatuur
• Everdingen - Diefdijk	decoratieve houten masten / decoratief armatuur

5.5.3 Dimbeleid

De NPR13201 biedt ruimte om op bepaalde momenten licht te dimmen of zelfs uit te schakelen. Alle nieuw te plaatsen armaturen in de gemeente Vijfheerenlanden worden voorzien van een dimmogelijkheid. Standaard wordt het licht 's nachts tussen 00.00 uur en 06.00 uur statisch gedimd tot 70% (dimregime 1A).

Projectmatig wordt gezien of er afwijkingen nodig of mogelijk zijn op dit uitgangspunt. Denk hierbij bijvoorbeeld aan:

- Niet dimmen bij gevaarlijke wegsituaties;
- Op bepaalde momenten dimmen naar maximaal 10%, zodat oriëntatie verlichting aanwezig is.
- Afwijkend dimgedrag in de weekenden.
- Dynamisch dimmen (het lichtniveau wordt automatisch aan de actuele situatie aangepast).

Afwijkende dimregelingen worden altijd in samenhang met de omgeving toegepast.

Bestaande verlichting wordt niet voorzien van nieuwe dimunits omdat de kosten hiervan niet terugverdiend kunnen worden.

5.5.4 Lichtkleur

Wit licht genereert de beste kleurherkenning. Bij goede kleurherkenning voelt de mens zich het meest comfortabel en kan men het beste situaties en objecten waarnemen. Bij oranjeachtige licht is geen kleurwaarneming mogelijk. Een tussenvorm is het gelige licht dat veelal langs wijkontsluitingswegen geplaatst is. In de gemeente Vijfheerenlanden is de laatste jaren gestart met het uitfasen van het oranje licht en dit zal verder worden doorgezet. In de gemeente Vijfheerenlanden kiezen we voor een "warm witte" of "witte" lichtkleur. De bijbehorende kleurtemperatuur voor "warm witte" valt in de bandbreedte 2700 tot 3300 Kelvin en de kleurtemperatuur voor "wit" valt in 3300 tot 4000 Kelvin.

5.5.5 Lichthinder

Als bewoners overlast ondervinden van nieuw geplaatste lichtmasten of armaturen is er ruimte voor incidentele aanpassingen, zoals het aanpassen van de lichtsterkte, het plaatsen van een afschermkap in het armatuur of in het uiterste geval het verplaatsen van de complete lichtmast.

5.6 Elektriciteitsnet

Het elektriciteitsnet (inclusief bijbehorende schakelkasten) vertegenwoordigt globaal gesproken de helft van de investeringswaarde van een openbare verlichtingsinstallatie. In de gemeente Vijfheerenlanden is circa 99% van de ondergrondse installatie eigendom van netbeheerder Stedin. Enerzijds betekent dit dat de gemeente geen net investeringen hoeft te doen en ook niet voor het beheer en onderhoud hiervan hoeft te zorgen. Anderzijds is de gemeente wel afhankelijk van Stedin voor wat betreft de reactiesnelheid bij storingen en mutaties aan het elektriciteitsnet. Studie door het Intergemeentelijk Overlegorgaan Openbare Verlichting (IGOV) leert dat zelf investeren in een eigen elektriciteitsnet voor de gemeente Vijfheerenlanden erg duur zou worden en geadviseerd wordt dan ook om dit niet of beperkt te doen. Knelpunt kan wel zijn dat Stedin de door de gemeente Vijfheerenlanden gewenste performance niet nakomt. Daarnaast zijn de aansluittarieven van Stedin de laatste jaren fors verhoogd. Stedin dient zich te houden aan de kwaliteiten en performance, zoals die zijn aangegeven in de Energiewet.

Voor de tarieven geldt dat Stedin deze jaarlijks af dient te stemmen met de Energiekamer van het ministerie. Voor de gemeentelijke belangen is de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) de formele gesprekspartner in het landelijk netbeheerdersoverleg.

In directer belang van de gemeenten geldt dat het IGOV, waarin Bureau OVL namens de gemeente Vijfheerenlanden in participeert, actief opkomt voor de gemeentelijke belangen.

Hiernaast vertegenwoordigt de algemeen manager van Bureau OVL de belangen van de gemeente Vijfheerenlanden in structureel overleg met Stedin en Netbeheer Nederland.

5.7 Overige objecten

De gemeente Vijfheerenlanden heeft overeenkomsten met partijen voor het plaatsen van abri's, lichtmastreclame en bewegwijzering. Deze installaties worden onderhouden door externe bedrijven.

Op zich vallen lichtmastreclames, abri's en bewegwijzering niet onder het beleid van openbare verlichting. Deze objecten zijn echter wel aangesloten op het openbare verlichtingsnet. Het aansluiten van de objecten op het openbare verlichtingsnet en het energieverbruik komen ten laste van de openbare verlichting.

Lichtmastreclame voorzien van verlichting

Abri voorzien van verlichting

De blauwe intern verlichtte bewegwijzering borden schakelen mee met de openbare verlichting.

6 BEHEER

6.1 Dagelijks beheer

Het dagelijks beheer en de regie op de uitvoering van de openbare verlichting is ondergebracht in de gemeenschappelijke regeling Bureau Openbare Verlichting Lek-Merwede. Hierbinnen laten ook de gemeenten Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Molenlanden, Papendrecht het dagelijks beheer en onderhoud van de openbare verlichting uitvoeren.

De taken van Bureau OVL zijn vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst (DVO).

De taken van Bureau OVL zijn:

- Het beheren en up-to-date houden van de areaalgegevens van de openbare verlichting;
- Aannemen en afhandelen van meldingen, storingen en klachten;
- Registeren en oplossen van schades en het begeleiden van de schadeafwikkeling;
- Het coördineren en het voeren van de directie over de dagelijks onderhoud werkzaamheden uitgevoerd door de onderhoudsaannemer.
- Het opstellen en aanbesteden van het onderhoudsbestek (dagelijks onderhoud) en projectenbestek (groot onderhoud);
- Het verzorgen van de energieopgave naar de netbeheerder;
- Het bieden van deskundige ondersteuning op het gebied van beheer en onderhoud.

Bureau OVL biedt daarnaast de mogelijkheid om met een dienstencatalogus pluspakket extra zaken als opstellen beleid- beheer- en uitvoeringsplannen, lichtberekeningen, vervangingsprojecten, reconstructies en uitbreidingen te verzorgen. Alle deelnemende gemeenten kunnen hiervan gebruik maken. Deze werkzaamheden worden als losse opdracht afgerekend.

De (beheer)taken van de gemeente Vijfheerenlanden zijn:

- Regie op uitvoering van het gemeentelijke beleid;
- Bewaken afgesproken performance van Bureau OVL;
- Aanspreekpunt voor inwoners met betrekking tot de kwaliteit van de verlichting;
- Bewaken budget;
- Interne afstemming bij het plannen van uitvoeringswerkzaamheden;
- Het initiëren van onder meer vervangingsplannen en upgrading van het beleid;
- Betaalbaar stellen facturen van de (onderhoud) aannemer;
- Begroting en jaarstukken van Bureau OVL aanbieden aan de gemeenteraad.

6.2 Beheerbestand

Bureau OVL heeft de beschikking over beheerinformatie die in een geautomatiseerd beheersysteem is opgeslagen. De opgeslagen data bestaat uit:

- objectdata (zoals mastgegevens, armatuurgegevens en lamptype)
- mutatiedata (zoals historie van plaatsing, storingen, onderhoud en reparaties).

6.3 Overige objecten

Op het openbare verlichtingsnet zijn ook lichtmastreclames,abri's en bewegwijzeringborden aangesloten. Het onderhoud hiervan maakt geen deel uit van dit beheerplan, omdat dit elders is ondergebracht. Omdat deze objecten zijn aangesloten op het openbare verlichtingsnet, zijn deze objecten wel opgenomen in het beheersysteem van de openbare verlichting. Dit is onder meer noodzakelijk in verband met de opgave en het voldoen van de energiekosten aan Stedin en HVC (zie hoofdstuk 9). Als gevolg hiervan wordt voor deze objecten de vaste objectvergoeding aan Bureau OVL vergoed. De beheerskosten en energiekosten van deze objecten zijn meegenomen in de financiën (zie hoofdstuk 10).

6.4 In beheer nemen van nieuw geplaatste lichtmasten door derden

Als nieuw geplaatste lichtmasten (nieuwbouw) worden aangeboden aan de gemeente om in beheer te nemen dat dient dat te gebeuren met het opleverprotocol dat Bureau OVL heeft opgesteld. In het kader van de installatieverantwoordelijkheid controleert Bureau OVL aanvullend op locatie of de lichtmasten correct zijn aangesloten. De kosten die Bureau OVL maakt voor het in beheer nemen van nieuwe lichtmasten vallen onder het dienstencatalogus pluspakket en zijn voor rekening van de nieuwe ontwikkeling.

7 ONDERHOUD

7.1 Dagelijks onderhoud

Het dagelijks onderhoud bestaat uit het verhelpen van storingen, het oplossen van gebreken en het herstellen en afhandelen van (aanrijd)schades.

7.2 Melden van een storing, schade of gebrek.

Storingen, schades of gebreken kunnen gemeld worden bij Bureau OVL via drie manieren.

1. Via de website van Bureau OVL [Bureau Openbare Verlichting | Homepage \(bureau-ovl.nl\)](https://bureau-ovl.nl)
2. Via e-mail administratie@bureau-ovl.nl
3. Via telefoonnummer [0184-630 708](tel:0184-630708)

Bij een melding via de website van Bureau OVL ontvangt de melder een automatische terugkoppeling dat de melding in behandeling is genomen en dat bij vragen contact opgenomen kan worden via telefoonnummer 0184-630708 of via e-mailadres administratie@bureau-ovl.nl

7.3 Afhandelen van een storing

In hoofdzaak zijn er twee typen storingen:

- Lichtmaststoring (zoals defecte lamp of defect armatuur);
- Storing aan het stroomnet van de openbare verlichting (Kabelstoring).

7.3.1 Afhandelen van een lichtmaststoring

De doorlooptijd van de afhandeling van lichtmaststoringen is:

- Een eerste opname van een storing dient altijd binnen uiterlijk vijf werkdagen na melding plaats te vinden door de onderhoudsaannemer;
- Lampstoringen dienen binnen vijf werkdagen na melding verholpen te worden door de onderhoudsaannemer;
- Indien er sprake is van een kabelstoring, wordt deze dus binnen uiterlijk vijf werkdagen na melding teruggekoppeld door de onderhoudsaannemer en vervolgens door Bureau OVL gemeld aan Stedin (zie paragraaf 5.2.2).

Uitzonderingen op het bovenstaande zijn:

- Bij gevaarlijke situaties is de onderhoudsaannemer binnen 30 minuten ter plaatse en start het herstel;
- Bij grote defecten en/of hinder veroorzakende situaties is de onderhoudsaannemer binnen 24 uur ter plaatse en start het herstel;
- Kleine defecten of herstelwerkzaamheden worden binnen uiterlijk tien werkdagen na melding uitgevoerd.

Indien deze doorlooptijden door overmacht niet gehaald kunnen worden, dan worden waar nodig, in overleg tussen Bureau OVL en de gemeentelijke beheerder, tijdelijke maatregelen getroffen.

7.3.2 Afhandelen van een kabelstoring

De stroomkabels van het openbare verlichtingsnet zijn in eigendom van netbeheerder Stedin.

Kabelstoringen mogen hierdoor alleen worden afgehandeld door Stedin. Indien de onderhoudsaannemer constateert dat er sprake is van een kabelstoring, wordt dit teruggekoppeld aan Bureau OVL. Vervolgens meldt Bureau OVL de kabelstoring bij Stedin.

De responstijden die Stedin bij een kabelstoring hanteert zijn:

- Spoedeisend (aan te geven door Bureau OVL): aanvang herstel binnen 2 uur;
- Bij uitval van een hele wijk of buurt: aanvang herstel binnen 2 uur;
- Bij uitval van een deel of hele straat, niet spoedeisend: aanvang herstel binnen 2 werkdagen;
- Bij uitval van een enkel lichtpunt: aanvang reparatie binnen 5 werkdagen.

Stedin hanteert hierbij de volgende servicenormen:

- Behalen targets: 80%
- Bij uitval wijk of buurt: herstel binnen 24 uur

7.4 Verhelpen van andere gebreken

Onder het verhelpen van andere gebreken worden onder meer verstaan:

- Kleine reparaties als het herstellen of vervangen van lichtmastonderdelen;
- Het rechtzetten van lichtmasten

7.5 Afhandeling van (aanrijd)schades

In de gemeente Vijfheerenlanden zijn gemiddeld 120 aanrijdschades per jaar en circa 70 schades als gevolg van stormschade of schade met onbekende oorzaak. Dit komt overeen met 1,34% van het areaal.

Het veiligstellen en schadeherstel wordt verzorgd door de onderhoudsaannemer. Het verhalen van de aanrijdschades is ondergebracht bij het NODR (www.nodr.nl). Stormschades of schades met onbekende oorzaak zijn niet verhaalbaar.

Verhaalbare schades zijn:

- Alle schades veroorzaakt door motorvoertuigen;
- Alle overige schades waarvan een dader bekend is en die derhalve verhaald kunnen worden.

7.6 Preventief klein onderhoud

Onder preventief onderhoud vallen alle werkzaamheden die bijdragen aan het voorkomen van uitval of (te) snelle veroudering van de installatie. Dit zijn planbare werkzaamheden.

De gemeente Vijfheerenlanden hanteert de onderstaande intervallen voor klein preventief onderhoud:

- Schilderen gietijzeren masten: 1 keer per vijftien jaar;
- Periodieke schouw: 2 keer per jaar volgens onderstaande opgave.

7.6.1 Periodieke schouw

Periodiek wordt, tijdens duisternis, de totale installatie van de gemeente Vijfheerenlanden visueel gecontroleerd op defecte lampen en andere gebreken.

De schouw vindt twee keer per jaar plaats:

1. Periode Februari - Maart
2. Periode September - Oktober

Tijdens de schouw geconstateerde gebreken worden binnen het dagelijks onderhoud geregistreerd en vervolgens binnen de geldende termijnen verholpen.

7.7 Projectmatige vervangingen (vervangingsinvesteringen)

Bij projectmatige vervangingen is het uitgangspunt om lichtmasten en of armaturen te vervangen die het einde van de economische levensduur hebben bereikt.

De gemeente Vijfheerenlanden hanteert de volgende intervallen:

- Vervangen armaturen na 20 jaar
- Vervangen masten na 40 jaar

8 HUIDIGE SITUATIE

8.1 Areaal

Het areaal van de gemeente Vijfheerenlanden betreft alle openbare verlichting die zich bevindt binnen de gemeentegrenzen van de gemeente. De wegen buiten de bebouwde kom zijn weliswaar in beheer bij Waterschap Rivierenland maar de openbare verlichting langs deze wegen valt onder het beheer van de gemeente.

Verkeersveiligheid in het buitengebied zijn de verantwoordelijkheid van Waterschap Rivierenland. Dit geldt ook voor de openbare verlichting. Uitbreiding dan wel aanpassingen worden beoordeeld door het waterschap en komen voor rekening van het waterschap.

Na aanleg wordt het beheer van de openbare verlichting overgedragen aan de gemeente. Vanaf het moment van overdracht is de gemeente verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud.

Indien vanuit het oogpunt sociale veiligheid verlichting in het buitengebied bijgeplaatst moet worden, komen deze kosten voor rekening van gemeente Vijfheerenlanden.

8.2 Status areaal

De openbare verlichting in de gemeente Vijfheerenlanden bestaat op 1 januari 2024 uit 14.155 lichtpunten. Lichtpunten bestaan uit masten (soms wandsteunen), armaturen. Grondspots en schijnwerpers. Voor aanvang van het beleidsplan is een analyse gemaakt van de leeftijd en type van de masten en armaturen.

Daarnaast is berekend hoeveel energie bespaard kan worden op het areaal op basis van de huidige energie-technische mogelijkheden.

Globaal gezien vertegenwoordigt de openbare verlichting in de gemeente Vijfheerenlanden een investeringswaarde van € 22.648.000. Dit bedrag omvat de fysieke installatie inclusief de

aansluitkosten op het elektriciteitsnet. Het elektriciteitsnet is in eigendom van netbeheerder Stedin.

Voor het gebruik van het elektriciteitsnet betaalt de gemeente, transportkosten welke bestaan uit vier componenten; systeemdienst, vastrecht, capaciteitsvergoeding en aansluitvergoeding.

8.3 Kwaliteit areaal

Uit de analyse is het volgende gebleken:

- 2800 stuks armaturen zijn aan vervanging toe, op basis van de technische en economische levensduur in de periode 2025-2028. Verdeeld over vier jaar, 700 armaturen per jaar.
- 1320 stuks masten zijn aan vervanging toe, op basis van de technische en economische levensduur in de periode 2025-2028. Verdeeld over vier jaar, 330 masten per jaar.
- Op 1 januari 2024 is het percentage armaturen voorzien van led circa 49%.
- Het energieverbruik over 2023 was 1.688.409 kWh

9 ENERGIE

De openbare verlichting in de gemeente Vijfheerenlanden is aangesloten op een zogenaamd onbemeten elektriciteitsnet. Dit betekent dat het verbruik niet gemeten, maar berekend wordt conform de meetcode. Het energieverbruik wordt bepaald door het totaal opgesteld vermogen van de lampen en de voorschakelapparaten te vermenigvuldigen met het aantal branduren (4400 branduren per jaar).

Het onbemeten elektriciteitsnet is eigendom van Stedin. Jaarlijks doet Bureau OVL een opgave aan netbeheerder Stedin. Stedin berekent op basis van die gegevens de transportkosten en stuurt de opgaven voor het dag- en nachtverbruik naar de energieleverancier.

De gemeente Vijfheerenlanden krijgt hierbij twee componenten in rekening gebracht:

- Transportkosten netbeheerder (betreft vaste kosten per aansluiting);
- Energiekosten energieleverancier (betreft variabele kosten per aansluiting).

De gemeente Vijfheerenlanden koopt op dit moment 100% groene stroom in bij HVC.

10 FINANCIËN

10.1 Financiële uitgangspunten

In paragraaf 10.2 zijn drie scenario's opgesteld met de onderstaande financiële uitgangspunten.

Begroting

De scenario's zijn opgesteld ten opzichte van de begroting 2024.

Areaal

- De data in het beheersysteem van Bureau OVL op 1 januari 2024

Beheer en onderhoud

- De tarieven uit het onderhoudsbestek (prijspeil 2024).
Indexering onderhoudstarieven worden conform de raamovereenkomst jaarlijks bepaald.
- Voor het aantal schades is gerekend met 200 stuks per jaar.
- Bij het statisch dimmen wordt een standaard dimregime toegepast waarbij afhankelijk van de situatie wordt gedimd tot maximaal 50% van het lichtniveau gedurende de uren tussen 23.00 uur en 06.00 uur.
- De beheerkosten van Bureau OVL zijn op dit moment € 12,10; doelstelling is om dit tarief gedurende de planperiode niet te laten stijgen uitgezonderd de CAO verhogingen.

Energiekosten

- De transportkosten van Stedin zijn in 2024 met 6,88% gestegen ten opzichte van 2023. Het is op dit moment niet bekend of er in 2025 weer een verhoging verwacht kan worden.
- Door de huidige situatie in de wereld verschillen de energieprijzen aanzienlijk per jaar. De energiekosten voor de periode 2025-2028 zijn berekend op basis van de energieprijzen van 2024.

Projectmatige vervangingen (vervangingsinvesteringen)

- Voor de kostenraming van de benodigde investering in armaturen en masten ten behoeve van projectmatige vervangingen, zijn de volgende gemiddelde eenheidsprijzen gehanteerd:
 - € 720,- voor levering armatuur, inclusief kosten voor voorbereiding en uitvoering.
 - € 1153,- voor levering mast, inclusief kosten voor voorbereiding, uitvoering en aansluitkosten op het Electranet van Stedin.
- De vervangingsinvesteringen komen ten laste van de kapitaallasten.
 - De te vervangen masten worden afgeschreven over 40 jaar;
 - De te vervangen armaturen worden afgeschreven over 20 jaar;
 - Indexering investeringsbudgetten 10% per jaar.

Areaal toename

De prognose is dat het areaal in de periode 2025-2028 jaarlijks zal toenemen als gevolg van nieuwbouwlocaties. De toename verschilt per jaar.

De kosten voor areaaltoename is niet meegenomen bij de doorrekening van de drie scenario's. De toename van het areaal wordt jaarlijks bij de 1ste bestuursrapportage verwerkt.

10.2 Financiële scenario's

Met de uitgangspunten uit paragraaf 10.1 en op basis van de ervaringen tijdens de uitvoering van het huidige onderhoudscontract is gekomen tot drie scenario's voor het beheer van de openbare verlichting.

Scenario 1 is minimaal nodig om het areaal up to date te houden. Met scenario 2 nemen de onderhoudskosten af door ook de armaturen te vervangen die nog niet einde levensduur zijn maar wel storing gevoelig. Met scenario 3 wordt het areaal versneld voorzien van led.

Scenario 1:

- Vervangen van jaarlijks 700 stuks armaturen en 330 stuks masten in de periode 2025-2028
- Eind 2028 bestaat het areaal voor circa 73% uit armaturen voorzien van led.
- De Onderhoudskosten nemen niet of nauwelijks af omdat steeds meer armaturen of onderdelen van armaturen die niet led zijn uit de handel worden genomen. Met als gevolg dat armaturen al vervangen moeten worden voordat ze de technische levensduur van 20 jaar hebben bereikt.
- Het energieverbruik neemt af met circa 46.361 KWh per jaar.
- Vanwege de schommelingen in de energieprijzen is geen reële kostenreductie af te geven op de energiekosten.
Op basis van de energieprijzen van 2024 nemen de energiekosten jaarlijks af met circa € 10.199.
- Dit scenario vraagt een totale vervangingsinvestering van € 4.104.965 in de periode 2025-2028.
- Met uitvoering van scenario 1 wordt 30% energie bespaard in 2028 ten opzichte van 2013. In 2013 heeft de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) een energieakkoord gesloten met de landelijke overheid waarin is afgesproken dat in de openbare verlichting 50% energie bespaard moet worden in 2030 ten opzichte van 2013. (zie paragraaf 4.3, pagina 6)

Aanvullend is voor dit scenario een doorkijk gemaakt voor de periode 2029-2032.

Ook in deze periode is de prognose dat er 700 stuks armaturen en 330 stuks masten vervangen moeten worden.

Eind 2032 is bij dit scenario circa 93% van het areaal voorzien van led.

Bij het opstellen van het nieuwe plan in 2028 zal in beeld gebracht worden wat daadwerkelijk nodig is om de openbare verlichting in goed staat te houden.

Scenario 2:

- Vervangen van jaarlijks 1000 stuks armaturen en 330 stuks masten in de periode 2025-2028
- Eind 2028 bestaat het areaal voor circa 81% uit armaturen voorzien van led.
- De jaarlijkse onderhoudskosten nemen af doordat ook armaturen worden vervangen die net nog niet einde levensduur zijn maar door de leeftijd wel storing gevoelig.
- Het energieverbruik neemt af met circa 66.230 KWh per jaar.
- Vanwege de schommelingen in de energieprijzen is geen reële kostenreductie af te geven op de energiekosten.
Op basis van de energieprijzen van 2024 nemen de energiekosten jaarlijks af met circa € 14.570.
- Dit scenario vraagt een totale vervangingsinvestering van € 5.107.421 in de periode 2025-2028.
- Met uitvoering van scenario 2 wordt 34% energie bespaard in 2028 ten opzichte van 2013. In 2013 heeft de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) een energieakkoord gesloten met de landelijke overheid waarin is afgesproken dat in de openbare verlichting 50% energie bespaard moet worden in 2030 ten opzichte van 2013. (zie paragraaf 4.3, pagina 6)

Aanvullend is voor dit scenario een doorkijk gemaakt voor de periode 2029-2032.

In dit scenario is de prognose om in de periode 2029-2032, jaarlijks 330 stuks masten te vervangen, 1000 stuks armaturen in 2029 en 2030 en 500 stuks armaturen in de jaren 2031 en 2032.

De verwachting is dat na realisatie van deze vervangingen eind 2032 het complete areaal is voorzien van led. Bij het opstellen van het nieuwe plan in 2028 zal in beeld gebracht worden wat daadwerkelijk nodig is om de openbare verlichting in goed staat te houden en volledig te voorzien van led.

Scenario 3:

- Vervangen van jaarlijks 1500 stuks armaturen en 330 stuks masten in de periode 2025-2028
- Eind 2028 bestaat het areaal voor circa 95% uit armaturen voorzien van led.
- De onderhoudskosten nemen af met circa €20.000 per jaar doordat het grootste deel van de armaturen die nog niet voorzien zijn van led worden vervangen en led heeft minder onderhoud nodig.
- Het energieverbruik neemt af met 99.345 KWh per jaar.
- Vanwege de schommelingen in de energieprijzen is geen reële kostenreductie af te geven op de energiekosten. Op basis van de energieprijs van 2024 nemen de energiekosten jaarlijks af met circa € 21.856.
- Dit scenario vraagt een totale vervangingsinvestering van € 6.778.181 in de periode 2025-2028
- Met uitvoering van scenario 3 wordt 40% energie bespaard in 2028 ten opzichte van 2013. In 2013 heeft de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) een energieakkoord gesloten met de landelijke overheid waarin is afgesproken dat in de openbare verlichting 50% energie bespaard moet worden in 2030 ten opzichte van 2013. (zie paragraaf 4.3, pagina 6)

Aanvullend is voor dit scenario een doorkijk gemaakt voor de periode 2029-2032.

In dit scenario is de prognose om in de periode 2029-2032, jaarlijks 330 stuks masten te vervangen en 250 armaturen.

De verwachting is dat na realisatie van deze vervangingen eind 2032 het complete areaal is voorzien van led. Bij het opstellen van het nieuwe plan in 2028 zal in beeld gebracht worden wat daadwerkelijk nodig is om de openbare verlichting in goed staat te houden en volledig te voorzien van led.

Conclusie:

Voor alle drie de scenario's geldt dat de afname van de energiekosten is onder voorbehoud dat de energieprijzen niet stijgen. De scenario's zijn opgesteld met de energieprijzen van 2024.

Scenario 1 is zowel vanuit financieel oogpunt als vanuit duurzaamheidsoogpunt het minst gunstige scenario.

In scenario 2 en 3 nemen de totale lasten in de periode 2025-2028 af ten opzichte van 2024 omdat de onderhoudskosten en energiekosten afnemen. Omdat vanaf 2029 het grootste deel van het areaal led is nemen de energiekosten niet veel meer af en nemen de kosten toe ten opzichte van 2024 als gevolg van de kapitaallasten van de investeringen.

Uitvoering van scenario 3 is de verstandigste keuze omdat:

- Steeds meer armaturen of onderdelen van armaturen die niet voorzien zijn van led worden uit de handel genomen.
- De kosten van de materialen en de uitvoeringskosten blijven oplopen.
- Duurzaamste scenario.
- Met scenario 3 wordt invulling gegeven aan het energieakkoord.

10.3 Financiële consequenties scenario 3

In het onderstaande overzicht staan de financiële consequenties van scenario 3 uitgewerkt

Scenario 3: Financieel overzicht openbare verlichting planperiode 2025 t/m 2028 met een doorkijk naar de periode 2029 t/m 2032

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
	€	€	€	€	€	€	€	€	€
ONDERHOUD - exploitatiekosten									
Dagelijks onderhoud	€ 296.532	€ 295.000	€ 275.000	€ 255.000	€ 235.000	€ 231.250	€ 227.500	€ 223.750	€ 220.000
Subtotaal	€ 296.532	€ 295.000	€ 275.000	€ 255.000	€ 235.000	€ 231.250	€ 227.500	€ 223.750	€ 220.000
BEHEERKOSTEN BUREAU OVL - exploitatiekosten									
Aantal lichtpunten	14.155	14.155	14.155	14.155	14.155	14.155	14.155	14.155	14.155
Tarief per lichtpunt	€ 12,10	€ 12,10	€ 12,10	€ 12,10	€ 12,10	€ 12,10	€ 12,10	€ 12,10	€ 12,10
Subtotaal	€ 171.276	€ 171.276	€ 171.276	€ 171.276	€ 171.276	€ 171.276	€ 171.276	€ 171.276	€ 171.276
ENERGIE - exploitatiekosten									
Transportkosten netbeheerder Stedin	€ 230.668	€ 230.668	€ 230.668	€ 230.668	€ 230.668	€ 230.668	€ 230.668	€ 230.668	€ 230.668
Energiekosten energieleverancier HVC tarief prijspeil 2024	€ 367.178	€ 345.322	€ 323.466	€ 301.610	€ 279.754	€ 276.111	€ 272.468	€ 268.825	€ 265.182
Subtotaal	€ 597.846	€ 575.990	€ 554.134	€ 532.278	€ 510.422	€ 506.779	€ 503.136	€ 499.493	€ 495.850
Totale exploitatiekosten	€ 1.065.654	€ 1.042.266	€ 1.000.410	€ 958.554	€ 916.698	€ 909.305	€ 901.912	€ 894.519	€ 887.126
Afname exploitatiekosten ten opzichte van 2024		-€ 23.388	-€ 65.244	-€ 107.100	-€ 148.956	-€ 156.349	-€ 163.742	-€ 171.135	-€ 178.528
Kapitaallasten van de nieuwe vervangingsinvesteringen*			€ 38.430	€ 89.802	€ 144.153	€ 207.813	€ 212.207	€ 217.866	€ 224.848
Lasten 2025-2032 ten opzichte begroting 2024		-€ 23.388	-€ 26.814	-€ 17.298	-€ 4.803	€ 51.464	€ 48.465	€ 46.731	€ 46.320
*Kapitaallasten vervangingsinvesteringen zijn gebaseerd op:									
Vervangen 330 masten per jaar periode 2025-2028	€ 380.500	€ 380.500	€ 418.550	€ 460.405	€ 506.446	€ 531.769	€ 558.358	€ 586.276	€ 615.590
Vervangen 1500 armaturen per jaar periode 2025-2028	€ 1.080.000	€ 1.080.000	€ 1.188.000	€ 1.306.800	€ 1.437.480	€ 239.500	€ 251.500	€ 264.000	€ 277.200
Totale kosten vervangen	€ 1.460.500	€ 1.460.500	€ 1.606.550	€ 1.767.205	€ 1.943.926	€ 771.269	€ 809.858	€ 850.276	€ 892.790

11 COMMUNICATIE

11.1 Algemene communicatie

Op de website van de gemeente Vijfheerenlanden zal een toelichting gegeven worden op het beleid- en beheerplan.

11.2 Communicatie bij grootschalige vervangingen

Bij grootschalige vervangingen wordt projectmatig beoordeeld op welke wijze extern gecommuniceerd wordt. Als afwegingen gelden:

- Hebben de vervangingen impact op de beeldkwaliteit van de omgeving zoals andere vorm van de objecten, andere lichtkleur, meer of minder licht;
- Geeft de uitvoering van het project hinder bij de verkeersdoorstroming of geeft het andere hinder.

Als richtlijn geldt:

- Het vervangen van alleen masten niet extern communiceren indien het project geen hinder geeft;
- Als het vervangen van de verlichting een aanzienlijke wijziging in de beeldkwaliteit tot gevolg heeft dit te communiceren via bewonersbrieven;
- Het vervangen van vele/alle armaturen (en masten) in een straat, te communiceren via persbericht en of bewonersbrieven.

12 EVALUATIE

12.1 Interne evaluatie en rapportage

Gedurende het jaar wordt intern voortdurend gestuurd op de aspecten kwaliteit, tijd en geld. Ten aanzien van de financiële verantwoording wordt de gemeenteraad geïnformeerd in de jaarlijkse planning & control cyclus.

12.2 Externe evaluatie en rapportage

Naast de interne evaluatie levert Bureau OVL periodiek inzicht in de stand van zaken met rapportages. Bureau OVL stuurt drie keer per jaar een kwartaalrapportage gevolgd door een jaarrapportage.

De kwartaalrapportages van Bureau OVL geven inzicht in:

- Performance van Bureau OVL
- Performance van de onderhoudsaannemer;
- Aantal storingen inclusief bijzonderheden;
- Voortgang vervangingsplannen;
- Financiën

Bijlage 1

Afkortingen

AFKORTING	BETEKENIS
ANWB	Algemene Nederlandse Wielrijders Bond
Bureau OVL	Bureau Openbare verlichting Lek-Merwede
DVO	Dienstverlening overeenkomst
IGOV	Intergemeentelijk Overlegorgaan Openbare verlichting
LED	Ligt Emitting Diode
NBd	Nationale bewegwijzeringdienst
NSVV	Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde
OVL	Openbare verlichting
PKVW	Politiekeurmerk Veilig Wonen
ROVL	Richtlijn Openbare Verlichting
RWS	Rijkswaterstaat
TCO	Total Cost of Ownership
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten